

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

Factors Affecting School Administrative Success of the School under Chonburi Primary Educational Service Area Office 1

Received: 1 August 2024

Revised: 17 September 2024

Accepted: 4 October 2024

วนัธญา พร้อมฉัตร, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สุเมธ งามนก, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ปุณณัฐ มาเชค, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ การวิจัยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านสถานศึกษา และปัจจัยความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษากับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา 4) สร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวนครู 321 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ จำแนกตามขนาดโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษา ในการบริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษา ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) สมการพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ด้านผู้บริหาร (X_{10}) ด้านครูผู้สอน (X_{11}) และด้านสถานศึกษา (X_{12}) โดยมีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 94.9 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 0.246 + 0.471(X_{12}) + 0.302(X_{11}) + 0.178(X_{10})$$

$$\hat{Z} = 0.481(Z_{12}) + 0.312(Z_{11}) + 0.184(Z_{10})$$

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชลบุรี เขต 1

Abstract The purpose of this research was 1) To study the factors of Administrators, Teacher, Institution and success factors in educational institution administration 2) Study the relationship between factors in administrators, teacher, institution and success in educational institution administration. 3) Study factors affecting success in educational institution administration. 4) Create an equation to predict the success of educational institution administration. The sample group included teachers totaling 321 teachers. The sample group was carried out by stratified sampling method. Classified by school size. The tool used to collect data was a questionnaire. Statistics used in data analysis included mean, standard deviation. Pearson correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The research results found that 1) Factors in Administrators, Teacher and Institution in the management of educational institutions, overall and each aspect was at the highest level. 2) Factors related to Administrators, Teacher and Institution. It was related to the success of educational institution administration, with statistical significance at the .01 level. 3) Factors related to Administrators, Teacher and Institution. Affects the success of educational institution administration, with statistical significance at the .01 level. 4) The equation for predicting success in the administration of educational institutions includes administrators (X_{10}), teachers (X_{11}) and institutions (X_{12}), with authority in predicting 94.9% were able to create a forecasting equation in the form of raw scores. And standard scores were as follows:

$$\hat{Y} = 0.246 + 0.471(X_{12}) + 0.302(X_{11}) + 0.178(X_{10})$$

$$\hat{Z} = 0.481(Z_{12}) + 0.312(Z_{11}) + 0.184(Z_{10})$$

Keywords: Factors Affecting, School Administrative Success, Chonburi Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

สถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทั้งนี้เพราะความต้องการและความจำเป็นของสังคมมีผลทำให้เกิดระบบสถานศึกษา โดยอาศัยความร่วมมือของบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย ซึ่งมีความสำคัญรับผิชอบ มีวัตถุประสงค์ร่วมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และมีความตั้งใจที่จะช่วยกันปฏิบัติงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ด้วยเหตุที่สถานศึกษาเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม จึงต้องเปลี่ยนแปลง คล้อยตามสังคม สถานศึกษาจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำสังคม และคงสภาพทางสังคม ตลอดจนพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษามักจะไม่ค่อยมีผู้ใดกล่าวไว้มากนัก ทั้งนี้คงคิดกันว่าระบบการศึกษา คือการพัฒนาคอนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ (ธีร สุนทรายุทธ, 2556)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ประสิทธิภาพและคุณภาพของสถานศึกษา เป็นองค์ประกอบและเป้าหมายที่สำคัญในการจัดการศึกษาให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ นับว่าเป็นความท้าทายในการดำเนินงานทางการศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องแสดงความรู้ความสามารถ ในการบริหารจัดการศึกษา ที่จะต้องกำกับและติดตาม ตรวจสอบปรับปรุงพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางวิชาการของสถานศึกษาและ ผู้เรียน จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติการทั้งการเรียนการสอน และการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้อความข้างต้นเป็นภาพรวมของประสิทธิภาพและคุณภาพสถานศึกษา คำว่าประสิทธิภาพสถานศึกษา (School Effectiveness) นั้น มุ่งเน้นไปที่สถานศึกษา ทำงานเป็นไปตามเป้าหมายการศึกษาของรัฐหรือไม่ กล่าวคือ การศึกษาพื้นฐานต้องการให้เป็นพลเมืองดีและหากศึกษาต่อสูงขึ้นก็จะเป็นกำลังทรัพยากร (Manpower) ในการพัฒนาประเทศ ส่วนคุณภาพสถานศึกษา (School Quality) มุ่งเน้นไปที่สถานศึกษา ผ่านเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) หากผู้บริหารมีการบริหารจัดการศึกษาได้คุณภาพและเกิดประสิทธิผล ก็หมายถึง สถานศึกษานั้นมีคุณภาพและมีมาตรฐาน (Accountability in Education) มีการใช้งบประมาณ สมเหตุสมผล จัดการศึกษาอย่างคุ้มค่าจนเกิดผลผลิต (Outcomes) อย่างมีมาตรฐานตามหลักสากลทั่ว ๆ ไป ซึ่งปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ซึ่งเกี่ยวข้องกับพฤติกรรม ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ปัจจัยที่สองคือปัจจัยด้านครูผู้สอน ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณภาพการสอน การได้รับการสนับสนุนทางสังคม ความพึงพอใจและแรงจูงใจในการทำงานของครู ปัจจัยสุดท้ายคือปัจจัยด้านสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรม โครงสร้างองค์การสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมของชุมชน (นฤกร ปันพุ่มโพธิ์, 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอบ้านบึง และอำเภอนนทบุรี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 82 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1, 2566) ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 นั้น มีหน้าที่ดูแล ส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนให้จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ แต่การจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษานั้น ประสบปัญหาหลายประการ เช่น พฤติกรรมและวิสัยทัศน์ของผู้นำยังไม่เป็นแบบอย่างที่ดีควรปฏิบัติตามหรือยกย่องเชิดชูจากคณะครู ภาวะผู้นำที่ขาดความชัดเจนในการมอบหมายงาน ปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอน สืบเนื่องมาจากการย้ายกลับภูมิลำเนาของครูทำให้การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่องจึงมีผลกระทบต่อการเรียนการสอน บรรยากาศในการทำงานขาดการสนับสนุนและช่วยเหลือกัน ทำให้ขาดความสามัคคีในองค์กร ทั้งยังพบสภาพอาคารเรียน หรือสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนขาดการดูแลเอาใจใส่ อาจส่งผลให้ประสิทธิภาพและความสำเร็จของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ต่ำลง นอกจากนี้ยังพบปัญหาผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งการคิดวิเคราะห์ คุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง (สัมภาษณ์ครู เมื่อวันที่ 25 พ.ย. 2565 ณ โรงเรียนแห่งหนึ่งในอำเภอบ้านบึง, 2565) ซึ่งภายใต้สภาพปัญหาเหล่านี้ผู้บริหารจึงต้องบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จเพื่อสร้างหลักประกัน และความเชื่อมั่นแก่ชุมชน สังคม ผู้ปกครองและช่วยในการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกส่งบุตรหลานของตนเองเข้ามาศึกษาในโรงเรียน

จากสภาพปัญหาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ดังกล่าว ผู้วิจัยตระหนักและเห็นความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศประกอบการกำหนดนโยบายในการพัฒนาสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสถานศึกษา และปัจจัยความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสถานศึกษากับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จากแนวคิดของ Robert R. Blake and Jane S. Mouton (1964) Gorton (1983) Steers, Ungson and Mowday (1997) Hoy and Miskel (2001) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไข 2545 จรุงณี แก้วเอี่ยม (2557) จันทราณี สงวนนาม (2553) เยาวดี พันเพชรศรี (2557) วัชรพงษ์ น่วมมะโน (2558) พรณวดี ปามุทา (2559) นฤกร บันพุ่มโพธิ์ (2560) ภารดี อนันต์นารี (2560) กระทรวงศึกษาธิการ (2562) เพ็ญพรรณ เครากระโทก (2562) ที่สรุปได้ว่า ความสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา 2) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) การพัฒนาผู้เรียน 4) การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และ 5) การมีส่วนร่วมของชุมชน

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าว ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ไว้ดังนี้

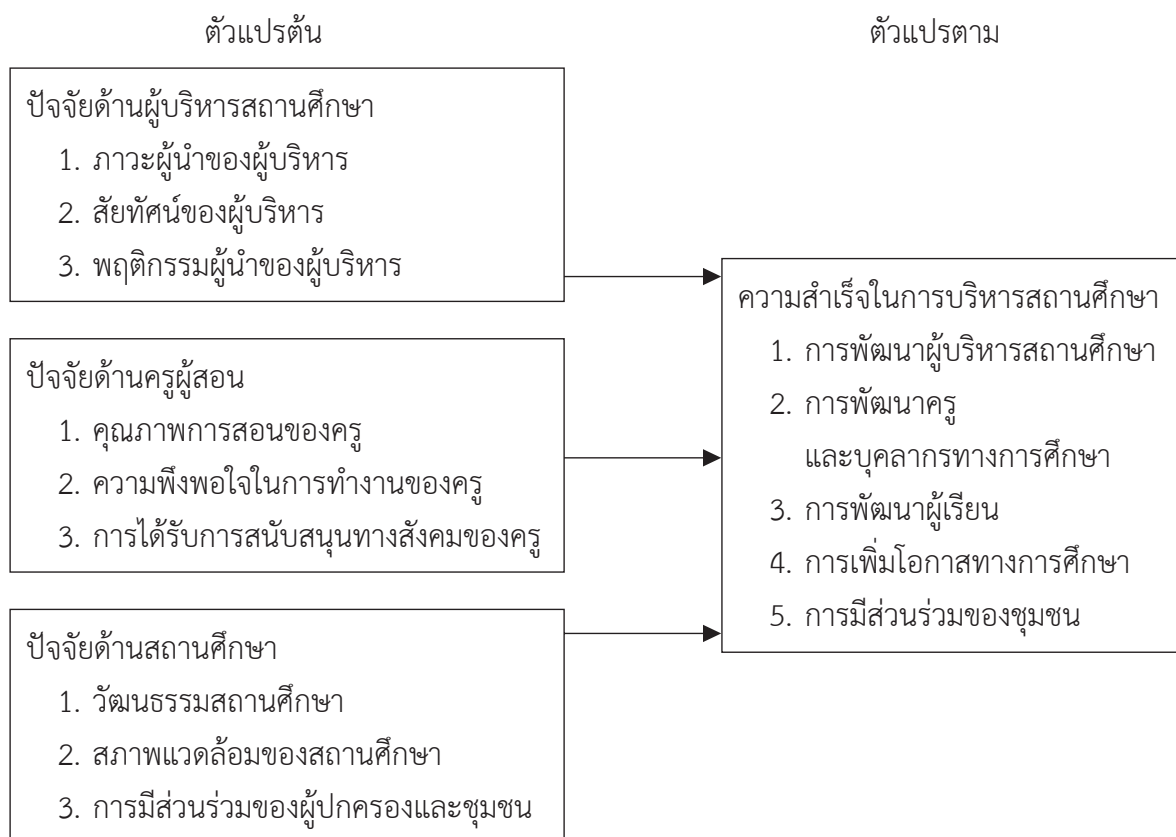
1. ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วิสัยทัศน์ของผู้บริหารและพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร

2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน ได้แก่ คุณภาพการสอนของครู ความพึงพอใจในการทำงานของครู และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู

3. ปัจจัยด้านสถานศึกษา ได้แก่ วัฒนธรรมสถานศึกษา สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

จากการศึกษาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 82 โรงเรียน จำนวนครู 1,980 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1, 2567)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำแนกตามขนาดโรงเรียนทั้งหมด 82 โรง เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 2 โรง ขนาดใหญ่ 10 โรง ขนาดกลาง 52 โรง และขนาดเล็ก 18 โรง ต่อจากนั้นใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำแนก

ตามขนาดโรงเรียนตามสัดส่วนได้จำนวนครูจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 68 คน ขนาดใหญ่ 83 คน ขนาดกลาง 139 คน และขนาดเล็ก 31 คน รวม 321 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970) และเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างจากข้อมูลอัตรากำลังของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา สำนวนภาษาและหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) จำนวน 5 ท่าน
2. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอประธานและคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจพิจารณา และขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Items Objective Congruence: IOC) และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
4. นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) ได้ค่าสหสัมพันธ์ (r) รายข้อของแบบสอบถามแต่ละตอน
5. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (1990)
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพ และหาความเชื่อมั่นแล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย และจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ผู้วิจัยได้เครื่องมือที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Items Objective Congruence: IOC) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ดังนี้

1. แบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านผู้บริหารสถานศึกษา มี 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร จำนวน 8 ข้อคำถาม ด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร จำนวน 8 ข้อคำถาม ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร จำนวน 8 ข้อคำถาม โดยลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Items Objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง .08 - 1.00 ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .537 - .884 และได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ อยู่ที่ .973

2. แบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านครูผู้สอน มี 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณภาพการสอนของครู จำนวน 8 ข้อคำถาม ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู จำนวน 8 ข้อคำถาม ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู จำนวน 8 ข้อคำถาม โดยลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Items Objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง .08 - 1.00 ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .495 - .869 และได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ อยู่ที่ .975

3. แบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านสถานศึกษา มี 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านวัฒนธรรมของสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อคำถาม ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อคำถาม ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน จำนวน 6 ข้อคำถาม โดยลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Items Objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง .08 - 1.00 ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .527 - .893 และได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ อยู่ที่ .974

4. แบบสอบถาม เกี่ยวกับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มี 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 ข้อคำถาม ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 6 ข้อคำถาม ด้านการพัฒนาผู้เรียน จำนวน 6 ข้อคำถาม ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา จำนวน 6 ข้อคำถาม ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน จำนวน 6 ข้อคำถาม โดยลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Items Objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง .08 - 1.00 ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .523 - .904 และได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ อยู่ที่ .981

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ ในการเชิญชวนหรือทาบทามกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการวิจัย ซึ่งการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้จะไปด้วยความสมัครใจ และมีสิทธิตัดสินใจได้โดยอิสระ

2. ส่งแบบสอบถาม พร้อมด้วยหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยถึงกลุ่มตัวอย่างผ่านทางระบบออนไลน์ e-Filing โดยใช้ Google Form ในการเก็บรวบรวม

3. ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 321 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามตอบกลับคืนมา 321 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทุกฉบับ นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามน้ำหนักของแต่ละข้อตามที่กำหนดและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

5. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านสถานศึกษา และข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ในรูปแบบของมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ทั้งภาพรวมและรายด้าน

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษากับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ในรูปแบบของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) ทั้งความสัมพันธ์ในด้านภาพรวมและความสัมพันธ์กันเองของแต่ละตัวแปร

3. วิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ในรูปแบบของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานทุก ๆ ด้าน 2) ผู้บริหารเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ จากครู ผู้ปกครอง และชุมชน และ 3) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ปรึกษาหารือในทุกด้านของการทำงาน ตามลำดับ

1.2 ด้านพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารวิเคราะห์ข้อมูลจากชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียน เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา 2) ผู้บริหารให้เกียรติเพื่อนร่วมงานทุกคนอย่างเท่าเทียม และ 3) ผู้บริหารกล้าตัดสินใจ ทำงานในเรื่องที่ท้าทายและคำนึงถึงผลที่ตามมาอยู่เสมอตามลำดับ

1.3 ด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารนำบุคลากรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของโรงเรียน 2) ผู้บริหารพัฒนาศักยภาพในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาอยู่เสมอ และ 3) ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ภาพอนาคต เพื่อวางแผนล่วงหน้าในการทำงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 ด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ด้านคุณภาพการสอนของครู โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ 1) ครูเลือกใช้สื่อการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมาย 2) ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และ 3) ครูศึกษาหาวิทยาการใหม่ ๆ มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ

2.2 ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ 1) ครูได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและหน่วยงานภายนอกในการมีส่วนร่วมและสนับสนุนกิจกรรมของนักเรียน 2) ครูได้รับการยอมรับนับถือในความรู้ความสามารถจากเพื่อนร่วมงาน และ 3) ครูได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตามลำดับ

2.3 ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ 1) ครูได้รับการสนับสนุนความก้าวหน้าในการทำงานจากผู้บริหารอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง 2) ครูได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงานในการทำงานอย่างเต็มที่ และ 3) ครูทำงานด้วยความตั้งใจและความรับผิดชอบ ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 ด้านสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสร้างความผูกพันระหว่างครูและนักเรียน 2) ผู้ปกครองสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา และ 3) สถานศึกษามีการสร้างเชื่อมั่นแก่ผู้ปกครองและชุมชน ตามลำดับ

3.2 ด้านวัฒนธรรมของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารได้กำหนดแนวทางที่ควรปฏิบัติไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้บุคลากรได้ปฏิบัติอย่างถูกต้อง 2) ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้ครูได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ และ 3) บุคลากรในสถานศึกษามีความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามลำดับ

3.3 ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ 1) ห้องเรียนมีบรรยากาศที่ปลอดโปร่ง มีแสงสว่างเพียงพอ เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) สถานศึกษามีการจัดสถานที่สำหรับการเรียนรู้นอกห้องเรียนอย่างปลอดภัยและเหมาะสม และ 3) สถานศึกษาจัดโต๊ะ ที่นั่ง หรือ มีส่วนหย่อมที่ร่มรื่นสำหรับให้นักเรียนพักผ่อนเวลาว่าง ตามลำดับ

4. ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนด้วยความร่วมมือของครูทุกคนและสามารถช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันเวลา 2) สถานศึกษาจัดระบบประมาณเพื่อให้ครูและนักเรียนใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและเพียงพอ และ 3) สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและชุมชน ทุกฝ่ายและทุกระดับ ตามลำดับ

4.2 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ 1) ชุมชนเข้ามาช่วยสอนภูมิปัญญาต่าง ๆ แก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ 2) สถานศึกษาประสานงานกับชุมชน ขอความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษา อยู่เสมอ และ 3) สถานศึกษาและชุมชนจัดทำแหล่งเรียนรู้เพื่อให้ครู นักเรียน หรือสมาชิกได้ใช้ในการศึกษา หาความรู้เพิ่มเติม ตามลำดับ

4.3 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ 1) ครูปรับปรุงการจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 2) ครูสามารถผลิต จัดหาสื่อ พัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อนำไป ใช้พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เหมาะสมและคุ้มค่า และ 3) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น Active learning ตามลำดับ

4.4 ด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาโดยเรียง ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ 1) ครูปรับปรุงการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง 2) นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกายและการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามวัย และ 3) นักเรียน มีความฉลาดทางด้านอารมณ์สูงขึ้น ตามลำดับ

4.5 ด้านการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อ พิจารณาโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารวางแผนแก้ปัญหา ของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ผู้บริหารนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการพัฒนานตนเอง มาพัฒนาสถานศึกษา และ 3) ผู้บริหารใช้เทคนิคในการบริหารสถานศึกษาอย่างหลากหลาย ตามลำดับ

5. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษากับ ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ ที่แยกรายด้านโดยทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_1) ด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร (X_2) ด้านพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร (X_3) ด้านคุณภาพการสอนของครู (X_4) ด้านความพึงพอใจในการ ทำงานของครู (X_5) ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู (X_6) ด้านวัฒนธรรมของสถานศึกษา (X_7) ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (X_8) และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน (X_9) มีค่า สัมประสิทธิ์สัมพันธ์อยู่ระหว่าง .800 ถึง .956 โดยมีความสัมพันธ์กันเองอยู่ในระดับสูงมากทุกตัวแปร

6. อิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษา มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ร้อยละ 94.9 ดังนั้น ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษา กับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีอิทธิพลต่อกันในระดับสูง เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) อยู่ในช่วง 0.71-1.00 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ (R Square) เท่ากับ .901 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ทั้ง 3 ด้าน มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) เท่ากับ 0.471, 0.302 และ 0.178 ตามลำดับ และมีค่าคงที่ของสมการพยากรณ์เท่ากับ 0.246 โดยเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.246 + 0.471(X_{12}) + 0.302(X_{11}) + 0.178(X_{10})$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.481(Z_{12}) + 0.312(Z_{11}) + 0.184(Z_{10})$$

อภิปรายผล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร และด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้นำองค์กรเป็นผู้มีบทบาทในการนำองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้ การใช้ภาวะผู้นำในการสร้างแรงจูงใจ กระตุ้นให้ผู้อื่นได้คิดและแสดงออกมาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจะเน้นการสร้างวิสัยทัศน์ในอนาคต และการมองสะท้อนการมองการณ์ไกล ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ จึงเป็นลักษณะของการมองการณ์ไกลและมีแผนดำเนินงานระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรุณา ภูมะลิ (2557) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา 250 คน และครูผู้สอน 470 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ภาวะผู้นำทางการศึกษาและการปฏิบัติตามนโยบายและประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 ด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณภาพการสอนของครู ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู และด้านความพึงพอใจในการทำงานของครูตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ คุณภาพการสอนของครูเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบ ครูต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในด้านทฤษฎีเนื้อหาวิชา สามารถบูรณาการความรู้และใช้วิธีการสอนที่หลากหลายโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งยังให้ความช่วยเหลือแนะแนวแก่ผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ให้กำลังใจ ให้ความรัก ความเอาใจใส่ ส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย เยาวดี พันเพชรศรี (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารและวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ได้แก่ คุณภาพการสอนของครู ความพึงพอใจในการทำงานของครูและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู ปัจจัยด้านสถานศึกษา ได้แก่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาและวัฒนธรรมสถานศึกษา แต่ละปัจจัยอยู่ในระดับมาก

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 ด้านสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ด้านวัฒนธรรมของสถานศึกษา และด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน เป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการดำเนินงานและการตัดสินใจ ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์การ เนื่องจากการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนมีผลในทางจิตวิทยาเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญใจ พุ่มโอ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารงานเพื่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2. รูปแบบการบริหารงานเพื่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 คือ วิธีการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ 1. การให้บริการแก่ชุมชน มี 7 กิจกรรม 2. การร่วมกิจกรรมของชุมชน มี 7 กิจกรรม 3. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน มี 7 กิจกรรม 4. การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น มี 7 กิจกรรม และ 5. การประชาสัมพันธ์โรงเรียน มี 7 กิจกรรม องค์ประกอบที่ 2 คือ กระบวนการบริหารการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน มี 4 ขั้นตอน คือ 1. การวางแผน 2. การปฏิบัติตามแผน 3. การตรวจสอบ และ 4. การปรับปรุงแก้ไข และองค์ประกอบที่ 3 คือ ปัจจัยส่งเสริมการบริหารงานตามองค์ประกอบที่ 1 ได้แก่ 1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง และ

3. ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และความครอบคลุม ในการนำรูปแบบการบริหารงาน เพื่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาเป็นการสร้างศักยภาพในการเข้าถึงการศึกษาของบุคคลทุกคน สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจ จัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยมีการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ตามความเหมาะสม บุคลากรในสถานศึกษาใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อย่างเป็นระบบเหมาะสม และหลากหลาย มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยความร่วมมือของครู สถานศึกษาจัดระบบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิวราช อินตะวิชัย (2563) ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี พบว่าแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ได้แก่ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้านกายภาพที่มียังเพียงพออยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีบรรยากาศที่เป็นกันเองและการสื่อสารที่เป็นมิตร และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เรียน มีหลักการที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกศึกษาเรียนรู้

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษากับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษากับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับที่สูงทุกปัจจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การที่จะบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญทั้งด้าน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และสถานศึกษา ตัวบ่งชี้ความสำเร็จแสดงออกมาในรูปของประสิทธิภาพที่เกิดจากการดำเนินงานตามภารกิจในการบริหารสถานศึกษา การปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบของ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ทั้งในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การดำเนินการและการใช้ทรัพยากร เพื่อบรรลุเป้าหมายและประสิทธิผลองค์การ ตั้งแต่ประสิทธิภาพของระบบไปจนถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตลอดจนภาพพจน์ที่ดีของสถานศึกษา และความ

พึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤกร บัณเฑาะว์ (2560) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปร

6. การวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ผลของอิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษามีผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ร้อยละ 94.9 สรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์ตัวแปรทั้ง 3 ตัว ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านสถานศึกษา สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เยาวดี พันเพชรศรี (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิผลการวิจัย พบว่า ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ตัวแปรคุณภาพการสอนของครูตัวแปร การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครูและตัวแปรสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 69 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความผูกพันระหว่างครูและผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น

1.2 สถานศึกษาควรเพิ่มช่องทางต่าง ๆ การติดต่อสื่อสารที่สามารถให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นได้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1.3 สถานศึกษาควรมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ปกครองและชุมชน

1.4 ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อค้นหาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงสถิติที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ (Mixed Method) ในเรื่องความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรุณา ภู่มะลิ. (2557). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออก. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ เพื่อการพัฒนา. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ขวัญใจ พุ่มโอ. (2562). รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ธร สุนทรายุทธ. (2556). ทฤษฎีองค์กรและพฤติกรรม : หลักการ ทฤษฎีการวิจัย และการปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัท เนติกุลการพิมพ์ จำกัด.
- นฤกร ปันพุ่มโพธิ์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เยาวดี พันเพชรศรี. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สิวราช อินตะวิชัย. (2563). การศึกษาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. (2566). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. สืบค้นจาก www.chon1.go.th: <https://www.chon1.go.th/web/>
- Gorton, A. (1983). *School readership and ministration : important concepts, case studies, and simulation*. Dubuque, Iowa: Wm. C. Brown.
- Hoy, W. M. (2001). *Educational Administration: Theory research and practice* (6th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Education and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.